

Temeljem članka 53. st. 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj: 33/01, 60/01 - vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 109/07, 36/09, 150/11, 144/12 i 19/13 - pročišćeni tekst) i članka 27. Statuta Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 28/10 i 3/13), **Gradsko vijeće Grada Zadra, na 4. sjednici, održanoj dana 5. studenoga 2013. godine, d o n o s i**

O D L U K U **o ustrojstvu** **upravnih tijela Grada Zadra**

Članak 1.

Ovom Odlukom ustrojavaju se upravna tijela Grada Zadra (u daljnjem tekstu: **upravna tijela**), te se uređuju njihovi poslovi i područje rada.

Članak 2.

Upravna tijela osnivaju se sukladno vrsti i opsegu poslova, srodnosti i organizacijskoj povezanosti, potrebi učinkovitog upravljanja i obavljanja poslova, te postizanju visokog stupnja odgovornosti u izvršavanju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, kao i poslova državne uprave, odnosno područne samouprave prenijetih na Grad, sukladno zakonu.

Članak 3.

Djelovanje upravnih tijela u obavljanju poslova iz samoupravnog djelokruga Grada i poslova državne uprave odnosno područne samouprave koji su, sukladno zakonu, prenijeti u djelokrug Grada, usmjerava i njihov rad nadzire Gradonačelnik.

Gradonačelnik može, radi razmatranja pojedinih pitanja iz djelokruga Grada i pripreme akata gradonačelnika sazvati Kolegij gradonačelnika, koji čine svi pročelnici upravnih odjela.

Članak 4.

Unutarnje ustrojstvo upravnih tijela, nazivi i opisi poslova radnih mjesta, stručni i drugi uvjeti za raspored na radna mjesta, broj izvršitelja i druga pitanja od značaja za rad upravnih tijela uređuju se posebnim pravilnikom kojeg donosi Gradonačelnik Grada Zadra.

Članak 5.

Sredstva za rad odjela, odsjeka, službi Gradske uprave osiguravaju se u Proračunu Grada.

Članak 6.

Tijela Gradske uprave su:

- 1. Ured Grada**
- 2. Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo**
- 3. Upravni odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenja**
- 4. Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom**
- 5. Upravni odjel za gospodarstvo i obrtništvo,**
- 6. Upravni odjel za EU fondove,**
- 7. Upravni odjel za komunalne djelatnosti**
- 8. Upravni odjel za razvitak otoka i zaštitu okoliša**
- 9. Upravni odjel za financije**
- 10. Upravni odjel za odgoj i školstvo**
- 11. Upravni odjel za kulturu i šport**
- 12. Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo**
- 13. Upravni odjel za gradsku samoupravu i opće poslove**
- 14. Ured za unutarnju reviziju**

Članak 7.

Ured Grada obavlja poslove odnosa s javnošću, prezentaciju i promidžbu Grada te međugradsku i međunarodnu suradnju, a naročito: informiranje javnosti, odnose s građanstvom i medijima, ostvarivanje prava na pristup informacijama, uređivanje i održavanje službene internet stranice Grada, protokolarna i prigodna primanja, promidžbu Grada, suradnju s državnim tijelima, jedinicama lokalne i područne samouprave, ustanovama i drugim subjektima za potrebe Gradonačelnika i Zamjenike Gradonačelnika, poslove suradnje Grada s drugim jedinicama lokalne samouprave i organizacijama u Hrvatskoj i inozemstvu, te administrativne i pomoćne poslove za Gradonačelnika i Zamjenike Gradonačelnika.

Obavlja pravne, stručne i administrativne poslove vezane za pripremu sjednica i akata Gradskog vijeća i njegovih radnih tijela, pripremu sjednica Gradonačelnikovih kolegija i akata gradonačelnika.

Obavlja poslove zastupanja Grada pred pravosudnim i upravnim tijelima, te u tom smislu koordinira rad drugih upravnih tijela Grada.

Obavlja poslove vezane za suradnju tijela Grada s državnim tijelima, javna priznanja, ostvarivanja prava nacionalnih manjina koja se prvenstveno odnose na djelovanje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, izradu mišljenja vezano za prijedloge zakona, te druge pravne poslove za Gradonačelnika.

Članak 8.

Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo obavlja poslove pripreme prostorno planske dokumentacije, pripreme zemljišta za izgradnju, vezane za komunalni doprinos i druge poslove za koje je sukladno Zakonu o prostornom planiranju i gradnji nadležan Grad, a naročito:

- procjene potreba izradbe novih, odnosno izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebe pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradbu, te druge mjere značajne za izradbu i donošenje prostorno-planskih dokumenata,
- utvrđuje potrebu, razinu, izvore financiranja, te rok uređenja zemljišta na kojem je planirana izgradnja,
- priprema i uređuje građevinsko zemljište za izgradnju (prostorni planovi, projektna dokumentacija, izgradnja komunalnih objekata i uređaja i drugo),
- predlaže visinu komunalnog doprinosa,
- izdaje rješenja za plaćanje komunalnog doprinosa i vrši prisilnu naplatu komunalnog doprinosa,
- izrađuje Izvješće o stanju u prostoru i predlaže Program mjera za unapređenje stanja u prostoru,
- vrši pripremu za izgradnju svih objekata kojima je investitor Grad Zadar, prati njihovo građenje, te obavlja primopredaju krajnjem korisniku, pribavlja akte za građenje za poslovne prostore u vlasništvu Grada,
- brine se o graditeljskoj baštini na način da je održava ili rekonstruira,
- obavlja poslove vezane za provedbu postupaka urbane komasacije, vođenja upravnih i sudskih postupaka iz svoje nadležnosti, te postupke izvlaštenja,
- prati primjenu propisa i novih tehnologija te potiče i provodi mjere u području energetske učinkovitosti, uštede energije i primjenu novih tehnologija u području obnovljivih izvora energije.

Članak 9.

Upravni odjel za provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenja obavlja poslove izdavanja dozvola po lokacijskim i građevinskim uvjetima te drugih neupravnih akata vezanih uz provedbu dokumenata prostornog uređenja i građenja koji uključuju:

- vođenje upravnih i neupravnih postupaka iz područja prostornog uređenja i gradnje,
- izdavanje lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima građenja, potvrda glavnog projekta i ostalih akata za građenje sukladno zakonu,
- donošenje rješenja o utvrđivanju građevinske čestice i zemljišta za redovnu uporabu građevine,

- potvrđivanje parcelacijskih elaborata,
- obavljanje tehničkih pregleda građevine i izdavanje dokumenata za upotrebu građevine,
- izdavanje dozvola za uklanjanje građevine,
- izdavanje rješenja i potvrda o izvedenom stanju,
- potvrđivanje samostalnih uporabnih cjelina u zgradama (etažiranje),
- vođenje evidencije čuvanja dokumenata prostornog uređenja,
- vođenje evidencije o izdanim aktima,
- izrada izvješća o radu odjela te izrada izvješća i dostava raspoloživih podataka za potrebe drugih odjela Gradske uprave,
- vođenje podataka o zgradama i statističkih izvješća po posebnom propisu,
- sudjelovanje u raspravama u postupku donošenja dokumenata prostornog uređenja.

Članak 10.

Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom obavlja poslove u svezi s utvrđivanjem načina gospodarenja prostorom Grada Zadra (*poslovni prostor, stambeni prostor, javna površina*), te sukladno tome izdaje rješenja, izrađuje ugovore, vodi brigu o raspisu i provedbi natječaja, zastupa Grada pred sudovima i upravnim tijelima, vodi brigu o gradskim prostorima, evidenciju gradskih prostora te kontrolira pravilno korištenje gradskih prostora.

Obavlja poslove u svezi s utvrđivanjem načina gospodarenja zemljištem, te sukladno tome stvara bazu podataka zemljišta i vodi evidenciju o zemljištu u vlasništvu Grada Zadra, vodi brigu o raspisivanju i provedbi natječaja, izrađuje ugovore, zastupa Grad pred sudovima i upravnim tijelima.

Obavlja poslove dodjele koncesija i koncesijskih odobrenja na pomorskom dobru, te drugih koncesija za koje je nadležan Grad, a koji nisu posebnim zakonom stavljeni u djelokrug drugog upravnog odjela.

Članak 11.

Upravni odjel za gospodarstvo i obrtništvo obavlja poslove koji se odnose na poticanje poduzetničkih aktivnosti promidžbu obrtništva i poduzetništva te poslovnog okruženja Grada radi privlačenja poduzetnika i investitora na području Grada, te koordinira rada svih upravnih tijela radi osiguranja uvjeta i pomoći poduzetnicima za realizaciju investicija i poduzetničkih programa.

Ispituje interese i vrste poduzetničkih aktivnosti te sukladno tome izrađuje elaborate za osiguranje osnova za razvitak gospodarskih djelatnosti u svrhu priprema planiranja prostornih i infrastrukturnih potreba. Obavlja poslove vezane za osnivanje i praćenje rada poduzetničkih inkubatora i poduzetničkih zona, te kreditiranje (malih i srednjih) poduzetnika i obrtnika.

U suradnji s turističkom zajednicom poduzima mjere za unapređuje turističke ponude i turističke promidžbe grada Zadra i predlaže reguliranje radnog vremena ugostiteljskih objekata.

Obavlja poslove zaštite potrošača, zaštite i spašavanja i poslove vezane uz auto-taksi prijevoz u dijelu u kojem je po zakonu nadležan Grad.

Obavlja poslove vezane za poticanje gospodarske učinkovitosti poljoprivredne proizvodnje i tržišnog plasmana proizvoda radi osiguranja stabilnog i primjerenog životnog standarda poljoprivrednika ispituje mogućnosti razvoja poljoprivrede i ribarstva, potiče aktivnosti za razvoj seoskog i eko-seoskog turizma. Obavlja tehničke poslove za dodjelu potpora i kreditiranja u poljoprivredi, izgradnju i održavanje sustava za navodnjavanje i održavanje poljskih, šumskih i protupožarnih putova.

Obavlja poslove vezane za razvoj i unaprjeđenje informatičke i telekomunikacijske infrastrukture i usluga za potrebe gradske uprave.

Članak 12.

Upravni odjel za EU fondove obavlja poslove koji se odnose na praćenje mogućnosti kandidiranja projekata od interesa za Grad iz sredstava fondova EU, surađuje s međunarodnim i državnim institucijama i tijelima te razvojnim agencijama u planiranju, pripremi i provedbi razvojnih programa i projekata.

Za potrebe iniciranja i provođenja projekata u sklopu fondova EU Odjel koordinira rad upravnih odjela Grada Zadra, trgovačkih društava i ustanova kojima je osnivač Grad Zadar, educira poduzetnike u svezi pripreme projekata za pretprijetne i strukturne fondove, te obavlja tehničke i konzultativne pomoći glede programa međunarodne i međuregionalne suradnje.

Prati i nadzire rad pravnih osoba kojima je osnivač Grad Zadar, a koji se bave poslovima pripreme projekata i povlačenje sredstava iz EU fondova.

Članak 13.

Upravni odjel za komunalne djelatnosti obavlja poslove koji se odnose na trajno i kvalitetno pružanje komunalnih usluga, održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti, sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu, drugim zakonima, posebnim propisima i odlukama Gradskog vijeća, te u tom smislu:

- predlaže programsku razinu komunalnog održavanja (*odvodnja atmosferskih voda, zelene površine, čišćenje javno-prometnih površina, nerazvrstane ceste, komunalna oprema, održavanje groblja, prigodne dekoracije Grada, javna rasvjeta i slično*), te sukladno tome predlaže visinu komunalne naknade,
- prati rad tvrtki koje obavljaju komunalnu djelatnost, čiji je osnivač ili suosnivač Grad Zadar, predlaže mjere za njihov bolji rad, te nadzire izvršenje usluga i realizaciju programa održavanja komunalne infrastrukture,
- obavlja poslove vezane uz dodjelu koncesije za pružanje komunalnih usluga i povjeravanje komunalnih poslova putem ugovora, te nadzire njihovu provedbu (dezinsekcija i deratizacija, dimljačarski poslovi i sl.),
- analizira i predlaže uređenje prometa, izdaje akte kojima se utvrđuju uvjeti za izgradnju priključka na nerazvrstane ceste, izdaje dozvole za prekope javno-prometnih površina i dozvole za ulazak u pješačku zonu,
- brine o održavanju plaža (*koje nisu koncesionirane*), javnih zahoda, komunalne opreme,
- izdaje odobrenja za postavu reklama i putokaza na javnim površinama,
- analizira cijene komunalnih usluga,
- izdaje rješenja za plaćanje komunalne naknade i spomeničke rente i vrši prisilnu naplatu,
- vrši nadzor na provedbom odredbi komunalnog reda i drugih propisa iz djelokruga komunalnog redarstva (komunalno redarstvo),
- nadzire nepropisno zaustavljena i parkirana vozila, upravlja prometom i izdaje naredbe za premještanje nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila (*prometno redarstvo*),
- zastupa Grad pred sudovima i upravnim tijelima u postupcima iz svog djelokruga.

Članak 14.

Upravni odjel za razvitak otoka i zaštitu okoliša obavlja poslove provedbe nacionalnog programa razvitka otoka izradu i provedbu programa održivog razvitka otoka na području grada Zadra, te obavlja poslove isporuke beneficirane pitke vode domaćinstvima na otocima koji pripadaju Gradu Zadru.

Osigurava i provodi mjere za cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korištenje prirodnih izvora na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvoja.

Utvrđuje stanje onečišćenja okoliša, mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćavanja okoliša.

Članak 15.

Upravni odjel za financije obavlja poslove koji se odnose na razrez i naplatu gradskih poreza, te naplatu drugih prihoda koji pripadaju Gradu.

Izrađuje nacрте proračuna, izmjena i dopuna proračuna, kontrole njegova izvršenja, i izrade polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna.

Poslove vezane za izradu i realizaciju planova službi i upravnih tijela.

Vodi knjigovodstvenu evidenciju prihoda, primitaka, izdataka i rashoda Proračuna, te knjigovodstvenih evidencija imovine Grada, osiguranja imovine, te poslove platnog prometa i blagajničkog poslovanja.

Organizira i provedi poslove javne nabave radova, roba i usluga kojih je naručitelj Grad Zadar, a koji obuhvaćaju poslove pripreme natječaja i natječajne dokumentacije, vođenje evidencije javne nabave i potrebne objave, koordinaciju u odnosu na izradu Plana nabave za sve upravne odjele, te praćenje realizacije poslova obuhvaćenih Planom nabave.

Članak 16.

Upravni odjel za odgoj i školstvo obavlja poslove kojima se osiguravaju uvjeti za zadovoljavanje potreba stanovnika Grada u područjima predškolskog odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja, a naročito:

- osiguravanje financijskih i materijalnih uvjeta za rad gradskih ustanova odgoja i obrazovanja i praćenje rada poslovanja gradskih ustanova odgoja i obrazovanja,
- pripremu prijedloga za utvrđivanje programa odgoja i školstva iznad državnog pedagoškog standarda koji se financira iz gradskog proračuna - programa produženog boravka,
- stipendiranje darovitih srednjoškolaca i studenata,
- sudjelovanje u organizaciji posebnih prigoda iz područja obrazovanja i odgoja,
- osiguranje drugih programa u funkciji odgoja i obrazovanja,
- vođenje brige o objektima gradskih ustanova odgoja i obrazovanja, koja obuhvaća poslove gospodarenja i održavanja objekata (*hitne intervencije, tekuće i investicijsko održavanje*), izradu svih potrebnih planova i troškovnika za izvođenje radova na objektima, te praćenje šteta na objektima i pripremu dokumentacije radi refundacije šteta.

Članak 17.

Upravni odjel za kulturu i šport obavlja poslove kojima se osiguravaju lokalne potrebe stanovnika u području kulture (uključujući i tehničku kulturu) i športa, a naročito:

- praćenje stanja u području kulture i izradu strateških dokumenata kulturne politike Grada,
- osiguravanje financijskih i materijalnih uvjeta za rad ustanova u kulturi kojima je osnivač Grad te praćenje i nadzor njihova rada i upravljanja,
- predlaganje programa javnih potreba Grada u kulturi, raspodjelu sredstava proračuna odobrenih za programe, te praćenje namjenskog korištenja sredstava proračuna,
- praćenje i poticanje rada udruga te drugih pravnih i fizičkih osoba u kulturi, poticanje, prezentiranje i razvoj kulturnog stvaralaštva, te specifičnih potreba mladih,
- sudjelovanje u pripremi i realizaciji kulturnih manifestacija od značaja za Grad,
- sudjelovanje s nadležnim službama i institucijama o svim pitanjima zaštite i očuvanja kulturnih dobara,
- izrađivanje godišnjih i dugoročnih programa korištenja sredstava spomeničke rente,
- poticanje i promicanje športa, provođenje športskih aktivnosti djece, mladeži, športsko-rekreacijske aktivnosti građana, posebno osoba s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom,
- obavljanje poslova u svezi s programom javnih potreba Grada u športu, izradu kriterija za programiranje, način i uvjete raspoređivanja i dodjele sredstava proračuna i praćenje namjenskog korištenja,

- poduzimanje radnji na osmišljavanju i provođenju izvanškolskih aktivnosti te programiranju i provođenju športske poduke djece i mladeži u športskim školama,
- vođenje brige o gospodarenju, održavanju te izgradnji športskih objekata od značaja za Grad,
- radnje na osmišljavanju i provođenju izvannastavnih školskih športskih aktivnosti,
- praćenje rada i upravljanje trgovačkim društvima i drugim organizacijskim oblicima iz djelatnosti športa.

Članak 18.

Upravni odjel za socijalnu skrb i zdravstvo obavlja poslove koji se odnose na zaštitu životnog standarda i zbrinjavanja socijalno ugroženih osoba.

Obavlja poslove vezane za poticanje i potporu humanitarnih aktivnosti.

Osigurava racionalno i učinkovito korištenja robnih i novčanih resursa iz državnih i humanitarnih izvora za socijalne programe, programe zdravstvene, veterinarske zaštite i zaštite bilja koji su posebnim zakonom prenijeti u djelokrug Grada.

Obavlja poslove vezane za predlaganje mjera i aktivnosti za unaprjeđenje zdravlja i zdravstvene zaštite.

Vodi brigu o dodjeli i korištenju socijalnih stanova.

Sudjeluje u istraživanju javnog mnijenja o potrebama i prioritetima za zaštitu i očuvanju zdravlja.

Osobito se brine o mladeži s posebnim socijalnim potrebama kao i o prevenciji i liječenju svih ovisnosti.

Članak 19.

Upravni odjel za gradsku samoupravu i opće poslove obavlja poslove koji se odnose na neposredno sudjelovanje građana u odlučivanju o lokalnim poslovima koji su od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana.

Obavlja poslove vezane za radni odnos Gradonačelnika i zamjenika Gradonačelnika, te radnih odnosa službenika i namještenika u upravnim tijelima Grada.

Vodi upravne i sudske postupke iz svoje nadležnosti.

Obavlja poslove neposredno vezane za rad mjesnih odbora Grada Zadra, te u tom smislu organizira izbore za vijeća mjesnih odbora, pruža stručnu pomoć pri izradi akata mjesnih odbora, prati njihov rad, te im daje potrebne informacije.

Obavlja poslove vezane za prijem, otpremu i dostavu pošte, te ostale poslove pisarnice.

Obavlja poslove preventivne zaštite od požara i zaštite na radu o okviru Gradske uprave.

Obavlja sve poslove vezane za arhiviranje dokumenata Gradske uprave, održavanje poslovnog prostora Gradske uprave i druge opće poslove vezane za rad upravnih tijela i odjela Gradske uprave.

Članak 20.

Ured za unutarnju reviziju obavlja poslove u svezi procjene sustava unutarnjih kontrola, te davanja neovisnog i objektivnog stručnog mišljenja i savjeta za unapređenje poslovanja, poslovnih ciljeva primjenom sustavnog discipliniranog pristupa vrednovanju i poboljšanju djelotvornosti upravljanja rizicima, kontrola i gospodarenja, koji uključuju:

- izradu strateškog i godišnjeg plana unutarnje revizije temeljenog na objektivnoj procjeni rizika, te radnog plana pojedinačne unutarnje revizije,
- provedbu unutarnje revizije u upravnim tijelima Grada procjenom prikladnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola,
- provedbu unutarnje revizije namjenskog trošenja proračunskih sredstava proračunskih i izvanproračunskih korisnika čiji je osnivač, odnosno suosnivač Grad,

- upozoravanje na nepravilnosti i neusklađenosti sa zakonima i drugim propisima, te predlaganje mjera za njihovo otklanjanje i za unapređivanje poslovanja,
- izradu izvješća o obavljenim unutarnjim revizijama te godišnjih izvješća,
- praćenje provedbe danih preporuka navedenih u izvješću o obavljenoj unutarnjoj reviziji,
- suradnju sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija i Državnim uredom za reviziju,
- upozoravanje na moguće korupcijske rizike i predlaže mjere za njihovo otklanjanje.

Članak 21.

Radom Ureda i Upravnog odjela upravlja pročelnik.

Pročelnike Ureda i Upravnih odjela, na temelju javnog natječaja, imenuje Gradonačelnik.

Pročelnik može imati zamjenika i pomoćnike.

Zamjenika pročelnika imenuje pročelnik na prijedlog Gradonačelnika.

Pomoćnike pročelnika imenuje pročelnik uz suglasnost Gradonačelnika.

Zamjenik pročelnika zamjenjuje pročelnika u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti u radu, te obavlja i druge poslove koje mu povjeri pročelnik.

Ako zamjenik pročelnika nije imenovan, pročelnika će u slučaju spriječenosti u zamjenjivat pomoćnik pročelnika, odnosno ako ima više pomoćnika, onaj pomoćnik kojeg svojom odlukom odredi Gradonačelnik.

Rješenja o prijemu i rasporedu ostalih službenika i namještenika donose pročelnici uz suglasnost Gradonačelnika.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 22.

Gradonačelnik Grada Zadra dužan je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke, donijeti pravilnik iz članka 4. ove Odluke.

Službenici i namještenici u upravnim tijelima nastavljaju raditi na svojim dotadašnjim radnim mjestima te zadržavaju plaće i druga prava prema dotadašnjim rješenjima, do donošenja rješenja o rasporedu na radna mjesta u skladu s Pravilnikom o unutarnjem redu usklađenim s odredbama ove Odluke.

Članak 23.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u "Glasniku Grada Zadra".

Članak 24.

Danom stupanja na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o ustrojstvu upravnih tijela Grada Zadra („Glasnik Grada Zadra“, broj: 9/09, 16/09 i 11/11).

KLASA: 023-01/13-01/07

URBROJ: 2198/01-2/1-13-2

Zadar, 5. studenoga 2013. godine

GRADSKO VIJEĆE GRADA ZADRA

PREDSJEDNIK

Živko Kolega, dr.med.,v.r.